

BEHEERSPLAN
voor het beheers- en reservaatgebied
OUDE WAAL
(98 ha beheersgebied; 20 ha reservaatgebied)
- herziening -

Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Gelderland
oktober 1991

Ingangsdatum: 1 januari 1992

INHOUDSOPGAVE

blz.

1.	INLEIDING	
1.1	Relatienota	1
1.2	Beheers- en reservataatsgebieden	1
1.3	Bergboerenregeling	2
1.4	Het opstellen van een beheersplan	2
1.5	Beheersovereenkomsten	2
2.	BESCHRIJVING VAN HET BEHEERS- EN RESERVAATSGBIED	
2.1	Algemeen	3
2.2	Natuur en landschap	3
2.3	Landbouw	4
2.4	Ruimteliik beleid	4
2.5	Evaluatie beheersplan 1986-1992	6
3.	BEGRENZING EN STATUS	8
4.	BEHEERSDOELSTELLINGEN EN BEHEERSPAKKETTEN	
4.1	Beheersdoelstellingen	9
4.2	Beheerspakketten	9
4.3	Ontheffingsmogelijkheden	13
4.4	Randvoorwaarden	13
5.	VERGOEDINGEN	
5.1	Grondsoort	14
5.2	Vergoeding voor pakket 1	14
5.3	Grondslagen voor de berekening van de overige vergoedingen	14
5.4	Vergoeding aan de verpachter	16
5.5	Bijzondere bepalingen	16

BIJLAGEN

Bijlage 1: vergoedingen (prijspeil 1991)

Bijlage 2: kaart van het beheers- en reservataatsgebied

1. INLEIDING

1.1 Relatienota

In februari 1975 heeft de toenmalige regering aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal de 'Nota betreffende de relatie tussen landbouw en natuur- en landschapsbehoud', kortweg de Relatienota, aangeboden. Hierin zijn de ontwikkelingen in de landbouw en de ontwikkelingen ten aanzien van natuur en landschap beschreven. In de nota is geconstateerd dat de modernisering van de landbouw en de daarmee gepaard gaande wijzigingen in het grondgebruik op veel plaatsen hebben geleid tot een aantasting of bedreiging van natuur- en landschapswaarden. Om voor dit probleem een oplossing te bieden heeft de regering in de Relatienota een aantal maatregelen voorgesteld. Deze maatregelen zijn er op gericht in bepaalde gebieden een meer op natuur en landschap afgestemd grondgebruik te gaan voeren. Daartoe zijn en worden in Nederland gebieden als beheersgebied of als reservaatgebied aangewezen.

De uitvoering van het relatienotabeleid geschiedt op basis van de Regeling beheersovereenkomsten 1988 (RBO 1988).

1.2 Beheers- en reservaatgebieden

In beheersgebieden wordt er naar gestreefd de landbouw blijvend een bestaan te bieden, terwijl tegelijkertijd de bedrijfsvoering is gericht op doeleinden van natuur en landschap. Er is sprake van een actieve beheersprestatie. De ondernemers in de landbouw die hieraan meewerken ontvangen daarvoor een vergoeding wanneer zij met het Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL), op basis van vrijwilligheid, een beheersovereenkomst sluiten.

In reservaatgebieden wordt er naar gestreefd om de betreffende grond op basis van vrijwilligheid te verwerven ten behoeve van een terreinbeherende natuurbeschermingsorganisatie. In de periode voorafgaande aan deze verwerving kunnen ondernemers, op dezelfde wijze als in beheersgebieden, op basis van vrijwilligheid een beheersovereenkomst sluiten.

Of een gebied als beheersgebied of als reservaatgebied wordt aangemerkt is afhankelijk van de kwetsbaarheid van de natuurwaarden en de inpasbaarheid van het gewenste beheer in de agrarische bedrijfsvoering. In samenhang daarmee speelt de verhouding in kosten tussen het beheer op basis van beheersovereenkomsten en het reservaatbeheer een rol.

In beheers- en reservaatgebieden worden de beheersverplichtingen en vergoedingen vastgelegd in de hiervoor genoemde beheersovereenkomst.

1.3 Bergboerenregeling

Naast de in paragraaf 1.2 beschreven beheersregeling wordt in Nederland de zogenaamde bergboerenregeling toegepast. De bergboerenregeling is de nationale uitwerking van de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen betreffende de landbouw in bergstreken en sommige probleemgebieden.

De regeling wordt toegepast in beheersgebieden, in reservaatgebieden (die niet op korte termijn zullen worden verworven) alsmede in bepaalde gebieden daarbuiten. In deze gebieden kunnen ondernemers een compenserende vergoeding ontvangen, indien zij met het BBL een overeenkomst sluiten, waarbij zij zich verplichten de natuurlijke handicaps in stand te houden. Het gaat hierbij om zogenaamd passief beheer (pakket 1).

1.4 Het opstellen van een beheersplan

De mogelijkheid voor ondernemers om in beheers- en reservaatgebieden beheersovereenkomsten te sluiten ontstaat nadat Gedeputeerde Staten (GS) voor het betreffende gebied een beheersplan hebben vastgesteld.

Het beheersplan wordt opgesteld door de Provinciale Commissie Beheer Landbouwgronden (PCBL). In de PCBL hebben vertegenwoordigers van Landbouw- en Natuurbeschermingsorganisaties, Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Provinciale Overheid, Gemeenten en Waterschappen zitting, in beginsel onder voorzitterschap van een lid van GS. De directeur Landbouw, Natuur en Openlucht recreatie (LNO) is secretaris van de PCBL.

Voordat een beheersplan door GS wordt vastgesteld vindt door de Commissie Beheer Landbouwgronden (CBL) een toetsing aan het relevant landelijk beleid plaats.

In de procedure voor het opstellen van een beheersplan is voorzien in de mogelijkheid voor de betrokkenen tot het kenbaar maken van hun mening.

1.5 Beheersovereenkomsten

Na vaststelling van het beheersplan kan een ondernemer voor (een deel van) zijn in het gebied gelegen cultuurgrond een beheersovereenkomst sluiten.

In de beheersovereenkomst leggen de ondernemer en het BBL de beheersverplichtingen en vergoedingen vast op grond van het beheersplan. Ten aanzien van de in de beheersovereenkomst op te nemen beheersverplichtingen, heeft de ondernemer een aantal keuzemogelijkheden, zoals in hoofdstuk 4 wordt aangegeven.

De beheersovereenkomst kan, indien de ondernemer dat wenst, na één jaar worden opgezegd (proefjaar). Wanneer de ondernemer daarvan geen gebruik maakt duurt de beheersovereenkomst tot het einde van de lopende beheersperiode, doch nooit korter dan vijf jaar, met inbegrip van het proefjaar. De beheersperiode duurt zes jaar. Daarna kan de beheersovereenkomst worden voortgezet.

2. BESCHRIJVING VAN HET BEHEERS- EN RESERVAATSGBIED

2.1 Algemeen

Het beheers- en reservaatgebied Oude Waal is gelegen op de linker oever van de Waal, in de Ooypolder direkt ten oosten van Nijmegen. Het is een deel van een uiterwaard, waarvan de belangrijkste elementen zijn ontstaan door afzetting van en erosie door de Waal en door ingrijpen van de mens. De kronkelwaard- en oeverwalafzettingen buiten de zomerkade zijn de belangrijkste elementen die door de rivier zijn ontstaan. De door de mens bepaalde elementen zijn vooral ontstaan door ontgronding en afticheling. Binnen het relatienotagebied bestaan grote hoogteverschillen.

De grondsoort in deze uiterwaard verschilt op geringe afstand zeer sterk. Het varieert van klei in de lagere delen tot zand op de oeverwallen.

Een gedeelte van het beheers- en reservaatgebied is omgeven door een zomerkade; dit betreft ongeveer 14 ha reservaatgebied en 60 ha beheersgebied ten oosten van de toegangsweg naar steenfabriek De Vlietberg. Dit gedeelte watert af op de Waal door middel van een duiker met terugslagklep. De hoogte van de kade bedraagt 12.10 m +NAP hetgeen inhoudt dat het Waalwater gemiddeld één maal in de twee jaar over de zomerkade stroomt. Het gedeelte dat buiten de zomerkade is gelegen heeft een hoogteligging van 9.40 tot 11.80 m +NAP. Deze gronden overstromen aanmerkelijk vaker. De grondwaterstanden hebben een directe relatie met de rivierstand.

2.2 Natuur en landschap

De grote verschillen in abiotische omstandigheden hebben geleid tot plantengemeenschappen die worden gekenmerkt door een grote diversiteit. Daarnaast is deze uiterwaard van grote betekenis als broed-, fourageer- en pleisterplaats voor diverse soorten vogels.

Langs de Waalbandijk komen plantesoorten voor die kenmerkend zijn voor natte omstandigheden zoals: geknikte vossestaart, gele waterkers en vijfvingerkruid. Deze percelen zijn eveneens van grote betekenis voor diverse soorten broedvogels als: kwartelkoning, grutto, watersnip, gele kwikstaart en paapje. Daarnaast bieden deze percelen broedgelegenheid aan soorten als slobend en zomer- en wintertaling

Op de drogere graslanden treft men vooral de plantesoorten van de intensieve graslanden aan zoals: Engels raaigras, kropbaar en timothee.

In en onder de meidoornhagen komen bosrank, heggerank, wegedoorn, rode kornoelje en akkerkool voor. De meidoornhagen zijn een broedplaats bij uitstek voor: grasmus, fitis, tjiftjaf, putter, roodborsttapuit en grauwe gors.

Het totale gebied is van internationale betekenis voor doortrekkende en overwinterende watervogels. De winterpopulatie van pleisterende vogels telt jaarlijks enkele duizenden exemplaren zoals: roodhalsfuut, kuifduiker, brilduiker, nonnetje en dwerggans. De belangrijkste doortrekkers zijn goudplevier, bontbekplevier, poelsnip, bokje en groenpootruiter.

2.3 Landbouw

De landbouw in het relatienotagebied Oude Waal laat zich met de volgende kengetallen karakteriseren. (Bron: CBS-landbouwtelling 1989, LEI-bewerking)

Aantal bedrijven met grond in het gebied	18
Aandeel hoofdberoepsbedrijven (> 23 Nge*)	56 %
Hoofdberoepsbedrijven:	
- aandeel melkveebedrijven	100 %

Onderstaande gegevens hebben betrekking op de melkveebedrijven met meer dan 23 Nge* en minimaal 2/3 van de Nge in de melkveehouderij.

Aantal melkveebedrijven	10
Gemiddelde bedrijfsomvang (Nge)	69
Gemiddelde bedrijfsgrootte (ha)	30
Gemiddelde veebezetting (gve/ha grasland en voedergewas)	3.3
Gemiddeld aantal melkkoeien per bedrijf	55
Aandeel grasland en voedergewassen in bedrijfsoppervlakte	100 %

2.4 Ruimtelijk beleid

In deze paragraaf wordt in kort bestek ingegaan op relevante regelgeving op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau ten aanzien van het relatienotagebied Oude Waal.

Rijk

Natuurbeleidsplan

Het Natuurbeleidsplan (1990) bevat in onderlinge samenhang de doelstellingen en strategieën van het natuur- en landschapsbeleid van de rijksoverheid. Hoofddoel is duurzame instandhouding, herstel en ontwikkeling van natuurlijke en landschappelijke waarden.

Het natuurbeleid concentreert zich op een ruimtelijk stabiele en samenhangende ecologische hoofdstructuur. Hierin zijn te onderscheiden zogenaamde kerngebieden en natuurontwikkelingsgebieden. Tussen de verschillende onderdelen van deze ecologische hoofdstructuur zijn tevens te ontwikkelen of te versterken verbindingzones aangegeven. Het relatienotagebied is gelegen in de categorie rivierengebied (uiterwaarden).

* Nederlandse Grootte-eenheid

Deze eenheid is gebaseerd op het bruto standaardsaldo (bss) per dier en per gewas. Een bss is een gestandaardiseerd bedrag voor de totale opbrengsten minus toegerekende kosten per dier en gewas bij een doelmatige bedrijfsvoering en onder normale omstandigheden; 23 Nge is ongeveer vergelijkbaar met 80 sbe.

Structuurschema's

In het Structuurschema natuur- en landschapsbehoud is het relatienotagebied aangeduid als Grote Landschapseenheid en als waardevolle uiterwaard.

In het Structuurschema Openluchtrecreatie is het relatienotagebied aangemerkt als Nationaal Landschap.

Provincie

Het beheers- en reservaatgebied Oude Waal maakt deel uit van het in 1987 vastgestelde streekplan Midden-Gelderland.

Het beleid voor deze uiterwaard is voornamelijk gericht op verweving van agrarisch gebruik en bescherming van natuurwaarden.

In het uitvoeringsprogramma van het streekplan is aangegeven dat het beleidsvoornemen met betrekking tot de afstemming van het agrarisch gebruik op de doelstelling van natuurbehoud onder meer gerealiseerd zal worden via de concrete begrenzing van relatienotagebieden en de bevordering van de totstandkoming van een beheersplan.

In het ontwerp Waterhuishoudingsplan is aan het water in deze uiterwaard de functie toegekend van water voor de natuur van het hoogste ecologische niveau. De inrichting en het beheer van het waterhuishoudkundig systeem dient te worden gericht op het terugdringen van de negatieve menselijke invloed op de natuurlijke kwaliteit en kwantiteit van het water.

Gemeenten

Het beheers- en reservaatgebied is gelegen in de gemeenten Nijmegen en Ubbergen en is in de bestemmingsplannen buitengebied van beide gemeenten voor het overgrote deel bestemd als agrarisch gebied met grote landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden. Een klein deel gelegen in de gemeente Nijmegen is bestemd als agrarisch gebied met landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden.

2.5 Evaluatie beheersplan 1986-1992

Algemeen

De eerste beheersperiode voor het beheers- en reservatsgebied Oude Waal II is ingegaan op 1 januari 1986 en eindigt op 31 december 1991. Volgens artikel 74 lid 2 van de RBO 1988 dient het beheersplan aan het einde van de eerste beheersperiode te worden gewijzigd overeenkomstig die regeling.

Het beheersplan is van toepassing op 98 ha beheersgebied en 20 ha reservatsgebied.

Deelname en realisatie per 1 januari 1991

Totale oppervlakte cultuurgrond	118 ha
Aantal ondernemers met grond in het gebied	18
Aantal deelnemers	7 (= 39 %)
Oppervlakte met een beheersovereenkomst	22.6 ha (= 19 %)
- waarvan 3.3 ha licht beheer (= 15 %)	
- waarvan 19.3 ha zwaar beheer (= 85 %)	
Oppervlakte reservatsvorming voltooid	1.4 ha
Realisatie (oppervlakte beheersovereenkomsten en reservatsvorming voltooid)	24 ha (= 20 %)

(NB: licht beheer is zonder uitgestelde eerste maai-/weidedatum)

Ontwikkelingen gedurende de periode 1-1-1986 tot 1-1-1991

	aantal deelnemers	oppervlakte met overeenkomst (ha)	totaal van vergoedingen (gld)
1986	6	20.0	10900
1987	7	22.6	23910
1988	7	22.6	22330
1989	7	22.6	23930
1990	7	22.6	24772

Bijzonderheden

Tijdens de eerste beheersperiode zijn alle aanvragen voor beheersovereenkomsten positief geëffectueerd. Er is één overtreding van beheersbepalingen geconstateerd: een ondernemer had vooruitlopend op overstroming van zijn perceel met beheersovereenkomst het gewas geoogst vóór de overeengekomen maaidatum. Bij een waterstand van 11.15 m +NAP of hoger bij Nijmegen wordt achteraf beoordeeld of de ondernemer in gebreke is. Voorwaarde daartoe is dat de ondernemer deze handeling binnen één week meldt bij de directeur LNO. Deze melding is echter achterwege gebleven, derhal-

ve is het te vroeg oogsten van het gewas aangemerkt als niet-nakoming van de overeenkomst.

Met ingang van 1 oktober 1985 is het beheersgebied begrensd als probleemgebied. Sindsdien zijn 11 ondernemers op basis van de Beschikking bijdragen probleemgebieden een bergboerenovereenkomst aangegaan.

Sinds 1 april 1989 is het reservaatgebied conform artikel 73a van de RBO 1988 begrensd als probleemgebied. In dat kader is door 1 ondernemer een overeenkomst gesloten.

Een verklaring voor het terughoudend gedrag van ondernemers ten aanzien van het sluiten van beheersovereenkomsten is de relatie tussen landbouw en natuurbescherming in de Ooypolder, het gebied waarin Oude Waal is gelegen. Door diverse factoren is deze relatie niet optimaal. Met name de aanwijzing van het aangrenzende beschermde natuurmonument Oude Waal I heeft in het verleden de gemoederen in dit gebied zeer in beroering gebracht.

Gezien de geringe looptijd van het plan is er nauwelijks iets te zeggen over het effect van de beheersovereenkomsten op de natuurwetenschappelijke waarden van het gebied.

Thans maakt het beheers- en reservaatgebied deel uit van het in voorbereiding zijnde herinrichtingsproject Ooypolder; de ondernemers lijken in dit kader een afwachende houding aan te nemen.

Conclusies

Uit de ervaringen met het beheersplan in de eerste beheersperiode is afgeleid dat voortzetting van een mede op doeleinden van natuur en landschap gericht grondgebruik, alsmede verdere reservaatvorming zinvol is.

Bij de herziening van het beheersplan, die per 1 januari 1992 dient te zijn geëffectueerd, dient met name aandacht te worden geschonken aan de volgende aspecten:

- het gebied heeft botanisch waardevolle perceelsranden; het verdient aanbeveling om daarvoor een perceelsrandenbeheer op te nemen.
- het gebied is een pleister- en fourageerplaats voor wintergasten; het verdient aanbeveling daarvoor het wintergastenbeheer op te nemen.
- de beheersbepalingen, -pakketten en -vergoedingen dienen te worden aangepast aan de huidige inzichten en richtlijnen (RBO 1988).

3. BEGRENZING EN STATUS

Op 17 maart 1982 is door de staatssecretaris van het voormalige ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijkwerk het voornemen bekend gemaakt tot aanwijzing van de gehele Oude Waal tot Beschermd Natuurmonument. Op 16 maart 1983 is door de minister van Landbouw en Visserij besloten slechts een deel daarvan, voornamelijk bestaand uit de laag gelegen gronden en water, definitief als zodanig aan te wijzen, dit gebied wordt aangeduid als Oude Waal I.

Op 11 november 1982 hebben GS aan de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) voorgesteld vrijwel alle landbouwgronden in het gebied van Oude Waal als beheersgebied aan te wijzen. Dit deel wordt in dit plan Oude Waal (in het verleden Oude Waal II) genoemd.

De minister van VROM heeft op 25 maart 1985 de concrete begrenzing van het gebied Oude Waal vastgesteld.

Vervolgens heeft de CBL de Beschikking beheersovereenkomsten 1983 van toepassing verklaard op dit gebied en daarna op advies van de PCBL op 12 december 1985 het beheersplan Oude Waal II vastgesteld. De begrenzing heeft betrekking op 20 hectare reservaatgebied en 98 hectare beheersgebied.

De algemene doelstelling voor het beheer in Oude Waal luidt: het handhaven en ontwikkelen van de aanwezige landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden.

De reservaatvorming in Oude Waal vindt plaats door rechtstreekse aankopen ten behoeve van het Staatsbosbeheer. Inmiddels is 1.4 ha aangekocht (stand per 1 januari 1991). In de reeds verworven percelen worden de bovenstaande beheersdoelstellingen nader uitgewerkt.

Voor begrenzing en ligging van het beheers- en reservaatgebied wordt verwezen naar bijlage 2.

4. BEHEERSDOELSTELLINGEN EN BEHEERSPAKKETTEN

4.1 Beheersdoelstellingen

Uit paragraaf 2.2 is af te leiden dat het in het kader van dit beheersplan na te streven beheer primair is gericht op het handhaven en ontwikkelen van de natuurwetenschappelijke en landschappelijke waarden.

Hiertoe zijn de volgende doelstellingen of combinaties daarvan geformuleerd.

- 1 handhaven van externe productie-omstandigheden
(*passief beheer*);
- 2 bufferen van aangrenzende natuurterreinen en landschapselementen
(*bufferbeheer*);
- 3 handhaven en ontwikkelen van botanische waarden in perceelsranden van graslandpercelen
(*perceelsrandenbeheer*);
- 4 handhaven en ontwikkelen van weidevogelpopulaties en botanische waarden
(*weidevogel/botanisch beheer*);
- 5 handhaven en ontwikkelen van wintergastpopulaties
(*wintergastenbeheer*);
- 6 handhaven, herstellen en ontwikkelen van landschapselementen
(*landschapsonderhoud*).

4.2 Beheerspakketten

Om de beheersdoelstellingen te bereiken is een aantal beheerspakketten samengesteld. Elk beheerspakket bestaat uit een aantal beheersbepalingen. De ondernemer kan een keuze maken uit deze beheerspakketten.

Passief beheer kan afzonderlijk worden overeengekomen dan wel in combinatie met andere pakketten. De bepalingen voor passief beheer maken deel uit van de pakketten 2 tot en met 14.

Beheerspakket 1 is gericht op de handhaving van de natuurlijke handicaps.

Beheerspakket 2 is gericht op de ontwikkeling van botanische waarden in de perceelsranden van graslandpercelen.

Beheerspakket 3 is gericht op de handhaving van botanische waarden op graslandpercelen.

Beheerspakketten 4, 5 en 6 zijn gericht op het handhaven en ontwikkelen van botanische waarden op percelen die van oudsher vanwege natuurlijke omstandigheden worden beweid.

Beheerspakketten 7 t/m 13 zijn gericht op de handhaving en ontwikkeling van zowel botanische waarden als weidevogelpopulaties op graslandpercelen.

Beheerspakket 14 is gericht op de bescherming van overwinterende en doortrekkende vogels die op graslanden fourageren.

Daarnaast richten alle beheerspakketten zich op het tegengaan van beïnvloeding van aangrenzende natuurgebieden.

Beheerspakketten 15 t/m 17 zijn gericht op de instandhouding en het onderhoud van landschapselementen en hebben betrekking op respectievelijk:

- kleine wateren
- houtsingels, hakhoutbosjes en knotbomen
- heggen.

Beheersbepalingen

	beheerspakket nummer RBO 1988	1 1
1. Geen werkzaamheden verrichten die wijziging tot gevolg hebben van de topografische kavel- en perceelsstructuur, het micro-reliëf, de bodemstructuur of het bodemprofiel.		x
2. Geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van de begreppeling of de detailontwatering of leiden tot verlaging van de grondwaterstand c.q. slootwaterpeilen.		x
3. Geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van de aanwezige landschapselementen, anders dan ten behoeve van het behoud van het element.		x
4. Indien bij aanvraag van een overeenkomst particuliere bemaling plaatsvindt dient deze, zolang ze voortduurt, zodanig te geschieden dat in de winter en in het voorjaar (tot 1 juni) de drooglegging niet verder gaat dan de drooglegging van de niet onderbemalen gronden in het peilvak waartoe dat perceel behoort.		x

Beheersbepalingen

	beheerspakketten:													
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
	Nummers RBO 1988:													
	9	4	7	8	8A	21	22	23	24	25	26	27	35	
5. percelen als grasland gebruiken; maaien, of beweiden gevolgd door bossenmaaien, dient jaarlijks plaats te vinden	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
6. niet scheuren, niet frezen en niet herinzaaien	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-	
7. niet doorzaaien	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-	
8. geen zuiveringsslib gebruiken	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
9. geen stuivende kalkmeststoffen gebruiken	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-	
10. geen dierlijke mest (behoudens ruige mest afkomstig van rundvee) gebruiken in de periode van 1 oktober tot 1 maart	-	x	-	-	-	x	x	x	-	-	-	x	-	
11. geen dierlijke mest gebruiken in de periode waarin maaien en weiden niet is toegestaan	-	-	-	-	-	-	x	x	-	-	-	x	-	
12. geen dierlijke mest gebruiken; in de periode vanaf het einde van de rustperiode tot 1 april is het aanbrengen van ruige mest afkomstig van rundvee toegestaan	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x	x	-	-	
13. geen dierlijke mest (behoudens ruige mest afkomstig van rundvee) gebruiken	-	-	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	
14. het aanbrengen van minimaal 10 en maximaal 20 ton ruige mest, afkomstig van rundvee, per hectare in de periode van 1 augustus tot 1 april	-	-	-	-	-	-	-	-	(x)	(x)	(x)	-	-	
15. geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruiken met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, brandnetel en ridderzuring	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-	
16. geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruiken in de periode waarin maaien en weiden niet is toegestaan	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	-	
17. niet rollen en niet slepen van 1 april tot 1 juni of zoveel later als het tijdstip valt waarop beweiding of maaien heeft plaatsgevonden	-	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	-	
18. niet maaien en niet weiden in de periode van 1 april tot 1 juni	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	
19. niet maaien en niet weiden in de periode van 1 april tot 8 juni	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	
20. niet maaien en niet weiden in de periode van 1 april tot 15 juni	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	
21. niet maaien en niet weiden in de periode van 1 april tot 22 juni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-	
22. niet maaien en niet weiden in de periode van 1 april tot 30 juni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	
23. niet maaien en niet weiden in de periode van 30 april tot 30 juni; beweiding met schapen is bovendien niet toegestaan in de periode van 15 april tot 30 april	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	
24. niet maaien en geen gebruik van stikstofhoudende meststoffen in de periode van 1 oktober tot 15 juni; in deze periode is beweiding toegestaan met maximaal 5 runderen ouder dan 2 jaar of 10 runderen jonger dan 2 jaar of 15 stuks wolvee of 5 paarden per hectare	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
25. niet maaien en geen gebruik van stikstofhoudende meststoffen in de periode van 1 oktober tot 30 juni; in deze periode is beweiding toegestaan met maximaal 5 runderen ouder dan 2 jaar of 10 runderen jonger dan 2 jaar of 15 stuks wolvee of 5 paarden per hectare	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
26. niet maaien en geen gebruik van stikstofhoudende meststoffen in de periode van 1 oktober tot 15 juli; in deze periode is beweiding toegestaan met maximaal 5 runderen ouder dan 2 jaar of 10 runderen jonger dan 2 jaar of 15 stuks wolvee of 5 paarden per hectare	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	
27. niet scheuren, frezen, herinzaaien, doorzaaien en bemesten. geen bagger opbrengen en geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruiken met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, brandnetel en ridderzuring in een strook van 3, 5 of 10 meter vanuit de perceelsrand; indien een naastgelegen sloot wordt geschoond, dient de schoning plaats te vinden in de periode van 1 september tot 15 oktober	x	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	-	
28. in de periode van 1 november tot 1 maart geen landbouwkundige werkzaamheden uitvoeren, niet beweiden en geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruiken	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	x	

x = bepaling van toepassing

(x) = bepaling naar keuze van toepassing

- = bepaling niet van toepassing

Onderhoud landschapselementen

	Beheerspakket nummers RBO 1988	15 36	16 39	17 45
<u>Bepalingen voor jaarlijks onderhoud</u>				
J1.	Geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van de aanwezige landschapselementen, anders dan ten behoeve van het behoud van het element	x	x	x
J2.	Het zorgdragen dat op minimaal 1 m van het element een veekeurende afrastering aanwezig	(x)	(x)*	x
J3.	Het verwijderen van waterplanten uit het element in de periode van 1 september tot 15 oktober	(x)	-	-
J4.	Geen chemische bestrijdingsmiddelen en meststoffen inbrengen en niet branden in of in de omgeving van het element	x	x	x
J5.	Het niet onttrekken van water aan het element anders dan voor het drenken van vee dat de aan het element grenzende percelen beweidt	x	-	-
<u>Bepalingen voor periodiek onderhoud</u>				
P1.	Het op zodanige wijze uitbaggeren c.q. uithalen van het element, in de periode van 1 september tot 15 oktober, dat de wateroppervlakte ten minste een ter plaatse nader te bepalen grootte heeft en de waterdiepte in de diepste delen in de periode van 1 oktober tot 1 april tenminste 50 cm bedraagt; het uitkomende materiaal gelijkmatig over het perceel verspreiden en/of afvoeren	x	-	-
P2.	Het afzetten van de houtige beplanting van het element in de periode van 1 november tot 1 maart; het afkomende takhout dient te worden afgevoerd c.q. verbrand (niet in of in de nabijheid van het element; per 100 m worden een nader te bepalen aantal van een soort als overstaanders gehandhaafd)	-	x	-
P3.	Het periodiek snoeien van heggen in de periode van 1 augustus tot 1 maart	-	-	x
<u>Bepalingen voor achterstallig onderhoud</u>				
A1.	Als P1.	x	-	
A2.	Het afvoeren van in de omgeving van of in het element gestort afval	x	x	x
A3.	Het inplanten van open plaatsen in het element met boom- en struiksoorten die kenmerkend zijn voor de structuur, het karakter en de soortensamenstelling van het element en de streek.	-	x	x
A4.	Het opruimen van exoten, onder andere Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en acacia.	-	x	x
A5.	Het afzetten van (overjarige) houtige beplantingen in de periode van 1 november tot 1 maart; verder als P3.	-	x	-
A6.	Het terugzetten van heggen tot een voor de streek kenmerkende vorm in de periode van 1 november tot 1 maart	-	-	x

Pakket 15: onderhoud kleine wateren
 Pakket 16: onderhoud houtsingels, hak-
 houtbosjes en knotbomen
 Pakket 17: onderhoud heggen

x : bepaling van toepassing
 (x) : bepaling facultatief
 - : bepaling niet van toepassing
 * : bepaling alleen facultatief
 voor knotbomen

4.3 Ontheffingsmogelijkheden

De directeur LNO kan namens het BBL ontheffing verlenen van de in de beheersovereenkomst opgenomen verplichtingen. Als regel geldt dat alleen ontheffing zal worden verleend indien de bedrijfsvoering ernstig gevaar loopt en de natuurbeschermingsbelangen niet ernstig worden geschaad. Aan de ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden.

In geval van dreigende overstroming kan ontheffing worden verleend van de bepalingen 18 t/m 23 met betrekking tot het maaien en weiden. Indien de ondernemer zonder ontheffing zich niet houdt aan deze bepalingen, zal de directeur achteraf bepalen in welke mate sprake is van ingebreke zijn (art. 57 RBO 1988).

De ondernemer is niet in gebreke indien de afdeling Waterberichtgeving van de Directie Gelderland van Rijkswaterstaat bij wassend water een rivierstand hoger dan 11.15 m +NAP bij Lobith heeft voorspeld én indien de ondernemer de handeling binnen één week nadien schriftelijk bij de directeur heeft gemeld.

Een verzoek tot ontheffing dient schriftelijk te worden ingediend bij de directeur LNO, Postbus 9079, 6800 ED Arnhem.

De directeur LNO dient binnen 15 dagen na verzending van een verzoek tot ontheffing zijn beslissing aangaande dat verzoek aan de ondernemer kenbaar te maken.

4.4 Randvoorwaarden

De in de beheersovereenkomst opgenomen verplichtingen gelden niet indien zij in strijd zijn met een publiekrechtelijke regeling en - voor zover deze regeling de mogelijkheid van ontheffingen en vrijstellingen kent - de ondernemer op een daartoe ingediend verzoek geen ontheffing of vrijstelling heeft verkregen.

Indien de ondernemer een jaar na het sluiten van de beheersovereenkomst deze wenst te beëindigen, dient hij dit ten minste 30 dagen voor het verstrijken van het betreffende jaar schriftelijk aan het BBL kenbaar te maken.

Indien er sprake is van verpacht land dient de beheersovereenkomst mede te worden ondertekend door de verpachter(s). Deze voorwaarde geldt niet indien de beheersovereenkomst alleen pakket 1 en/of landschapsonderhoud bevat.

In reservaatgebieden kunnen op gronden die eigendom zijn van een publiekrechtelijk lichaam of een particuliere terreinbeherende natuurbeschermingsorganisatie geen beheersovereenkomsten worden gesloten, tenzij het ononderbroken gebruik door derden betreft, daterend van voor 1 december 1977.

Indien er sprake is van een herziening van het beheersplan aan het einde van de beheersperiode, dient de ondernemer uiterlijk een maand voor het aflopen van de beheersperiode zijn beslissing inzake beëindiging, voortzetting volgens het oude beheersplan (maximaal nog een beheersperiode) of overschakeling op een beheersovereenkomst op basis van het herziene beheersplan, aan het BBL mede te delen.

5. VERGOEDINGEN

5.1 Grondsoort

De hoogte van de grondslagen is afhankelijk van de grondsoort in het beheers- en reservaatgebied. Overeenkomstig de RBO 1988 wordt onderscheid gemaakt tussen veen-, klei- en zandgebieden. Het beheers- en reservaatgebied wordt gerekend tot de kleigebieden.

5.2 Vergoeding voor pakket 1

De vergoeding voor pakket 1 (passief beheer) bedraagt maximaal f 180 per ha per jaar. De vergoeding wordt alleen verstrekt indien de beheersovereenkomst betrekking heeft op grasland of groenvoedergewassen. De hoogte van de vergoeding wordt, naast bovengenoemde maximering, bepaald door de veebezetting op het individuele bedrijf ten tijde van de aanvraag van de beheersovereenkomst.

5.3 Grondslagen voor de berekening van de overige vergoedingen

Perceelsbeheer

De vergoedingen voor de pakketten 3 tot en met 14 worden, onafhankelijk van de vergoeding voor pakket 1, berekend op basis van de volgende grondslagen:

- opbrengstderving, uitgedrukt in kVEM per ha;
- toename van de arbeidsaanspraken, uitgedrukt in uren per ha;
- verschil in exploitatie-aanspraken, uitgedrukt in guldens per ha.

Voor de verschillende pakketten zijn de grondslagen als volgt:

pakket (nummer)	opbrengstderving (kVEM/ha)	arbeidstoename (uren/ha)	exploitatie-aanspraken (gld/ha)
3	266	1	66
4	1257	1	257
5	1669	1	201
6	2272	1	146
7	398	1	66
8	1109	1	69
9	1434	1	46
10	1726	1	238
11	1965	1	213
12	2298	1	182
13	2218	1	-59
14	0	0	126

De vergoeding voor de facultatieve bepaling voor het aanbrengen van minimaal 10 en maximaal 20 ton ruige mest per ha in de periode van 1 augustus tot 1 april bedraagt f 130 per ha.

De vergoedingen kunnen worden berekend na vermenigvuldiging van de opbrengst-deriving en arbeidstoename met de prijs per kVEM respectievelijk per arbeidsuur, zoals die jaarlijks op advies van de CBL door de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij worden vastgesteld. De vergoedingen voor 1991 zijn opgenomen in bijlage 1.

Perceelsrandenbeheer/landschapsonderhoud

Voor het perceelsrandenbeheer en/of landschapsonderhoud is alleen de grondslag exploitatie-aanspraken van toepassing. De vergoeding is aanvullend op de vergoeding voor het perceelsbeheer. De hoogte van deze grondslag is als volgt:

pakket/bepaling (nummer)	exploitatie-aanspraken (gld/ha)
Perceelsrandenbeheer:	
- grasland	
* pakket 2 afzonderlijk danwel in combinatie met pakketten 15, 16 en 17	
<i>onbegroeid (langs sloot e.d.)</i>	0,13 /m ²
<i>begroeid (langs bosrand e.d.)</i>	0,07 /m ²
* pakket 2 in combinatie met pakketten 3 t/m 14	
<i>onbegroeid</i>	0,09 /m ²
<i>begroeid</i>	0,05 /m ²
Onderhoud van landschapselementen (pakketten 15, 16 en 17)	
J1 handhaven element	-
J2 plaatsen en/of onderhoud raster	0,78 /m ¹
J3 verwijderen waterplanten:	
oppervlakte poel < 75 m ²	45,- /poel
75 - 175 m ²	80,- /poel
> 175 m ²	105,- /poel
J4 geen chemische bestrijdingsmiddelen	-
J5 geen water onttrekken	-
P1 uitbaggeren poelen:	
oppervlakte poel < 75 m ²	305,- /poel
75 - 175 m ²	380,- /poel
> 175 m ²	490,- /poel

VERGOEDINGEN

PERCEELSBEHEER

Pakket	Beheersvergoeding* (gld/ha/jaar)	Beheersvergoeding* inclusief maximale vergoeding pakket 1 (gld/ha/jaar)
1 passief beheer	0	180
botanisch beheer grasland		
3 licht	200	380
4 15 juni/beperkte beweiding	800	980
5 30 juni/beperkte beweiding	910	1090
6 15 juli/beperkte beweiding	1110	1290
weidevogel-/botanisch beheer		
7 licht	260	440
8 1 juni	550	730
9 8 juni	660	840
10 15 juni	970	1150
11 22 juni	1050	1230
12 30 juni	1150	1330
13 30 juni/voorbeweiding	880	1060
14 wintergastenbeheer	130	310

* bedragen afgerond op f 10,--

De vergoeding voor de facultatieve bepaling voor het aanbrengen van minimaal 10 en maximaal 20 ton ruige mest per ha in de periode van 1 augustus tot 1 april bedraagt f 130,-- per ha per jaar.

PERCEELSRANDENBEHEER

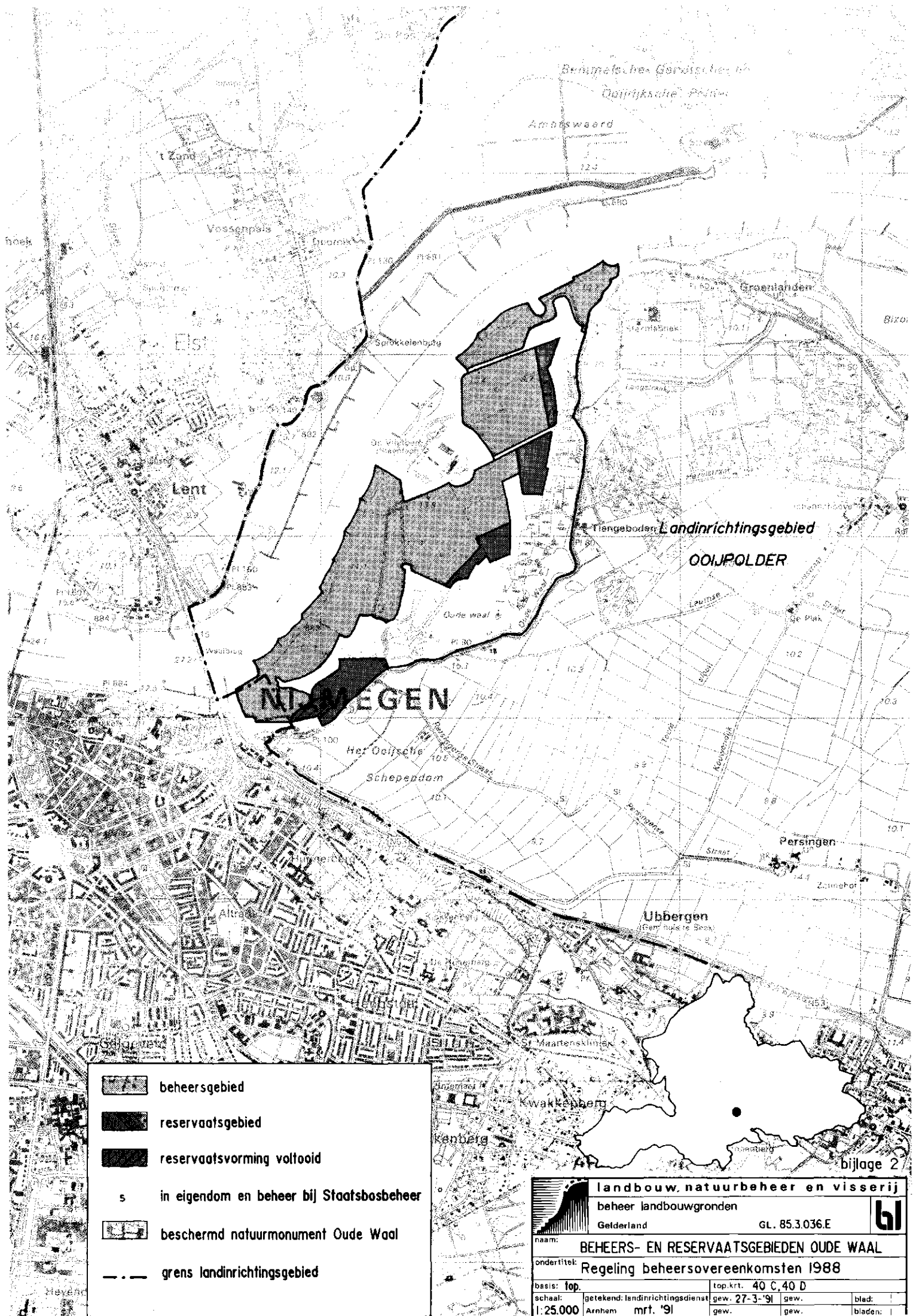
pakket/bepaling (nummer)	exploitatie-aanspraken (gld/ha)
-----------------------------	------------------------------------

Perceelsrandenbeheer:

- grasland	
* pakket 2 afzonderlijk danwel in combinatie met pakketten 15, 16 en 17	
<i>onbegroeid (langs sloot e.d.)</i>	0,13 /m ²
<i>begroeid (langs bosrand e.d.)</i>	0,07 /m ²
* pakket 2 in combinatie met pakketten 3 t/m 14	
<i>onbegroeid</i>	0,09 /m ²
<i>begroeid</i>	0,05 /m ²

ONDERHOUD VAN LANDSCHAPSELEMENTEN (pakketten 15, 16 en 17)

J1	handhaven element	-
J2	plaatsen en/of onderhoud raster	0,78 /m ¹
J3	verwijderen waterplanten:	
	oppervlakte poel < 75 m ²	45,- /poel
	75 - 175 m ²	80,- /poel
	> 175 m ²	105,- /poel
J4	geen chemische bestrijdingsmiddelen	-
J5	geen water onttrekken	-
P1	uitbaggeren poelen:	
	oppervlakte poel < 75 m ²	305,- /poel
	75 - 175 m ²	380,- /poel
	> 175 m ²	490,- /poel
P2	afzetten knotbomen	19,- /boom
	bij grote aantallen danwel grote omvang	volgens begroting
	afzetten houtsingels	80,- /are
P3	periodiek snoeien van heggen	
	cyclus: 4 tot 6 jaar	2,70 /m ¹
	10 tot 12 jaar	3,30 /m ¹
A1	uitbaggeren element	volgens begroting
A2	afvoeren afval	25,- /m ³
A3	inplanten open plaatsen; kleine aantallen	6,70 /boom
	grote aantallen	3,75 /boom
A4	opruimen exoten	volgens begroting
A5	afzetten houtige beplanting	volgens begroting
A6	terugzetten van heggen	volgens begroting

- beheersgebied
- reservaatgebied
- reservaatvorming voltooid
- s in eigendom en beheer bij Staatsbosbeheer
- beschermd natuurmonument Oude Waal
- - - - grens landinrichtingsgebied

bijlage 2

			
landbouw, natuurbeheer en visserij			
beheer landbouwgronden			
Gelderland		GL. 85.3.036.E	
naam: BEHEERS- EN RESERVAATSGEBIEDEN OUDE WAAL			
ondertitel: Regeling beheersovereenkomsten 1988			
basis: top	top.krt. 40 C, 40 D		
schaal: 1:25.000	getekend: landinrichtingsdienst Arnhem mrf. '91	gew. 27-3-'91	gew. blad:
		gew.	bladen: